

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 160330 23 P
Brčko, 26.09.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sudija Alisa Musić, odlučujući u pravnoj stvari tužitelja D. Č. iz B., ulica ... broj ..., koga zastupa punomoćnik Darko Milićević, advokat iz Brčkog, protiv tuženog Fond zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ulica Vuka S. Karadžića broj 4, koga zastupa zastupnik po zakonu – direktor Radomir Nikolić i Pravobranilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zamjenik pravobranioca Velida Demirović, radi isplate, vs.p. 7.436,17 KM, nakon održane usmene, neposredne, javne i glavne rasprave zaključene dana 26.09.2024. godine u prisustvu punomoćnika tužitelja i zastupnika za tuženog-zamjenika pravobranioca, donio je sljedeću:

P R E S U D U

I

Odbija se u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja, a koji glasi:

„Obavezuje se tuženi da tužiocu na ime ustupljenog potraživanja isplati ukupan novčani iznos od 6.795,69 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom i to:

- na iznos od 81,60 KM počev od 04.01.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 81,60 KM počev od 01.02.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 81,60 KM počev od 01.03.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 81,60 KM počev od 02.04.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 81,60 KM počev od 30.04.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 03.06.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 02.07.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.08.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 03.09.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.10.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 04.11.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 03.12.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 31.12.2019. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 03.02.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 02.03.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 92,88 KM počev od 01.04.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 92,88 KM počev od 04.05.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.06.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.07.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 30.07.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.09.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.10.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 02.11.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.12.2020. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 31.12.2020. godine pa do konačne isplate,

- na iznos od 186,27 KM počev od 01.02.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.03.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.04.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 30.04.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.06.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 190,20 KM počev od 01.07.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 02.08.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.09.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.10.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.11.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 01.12.2021. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 04.01.2022. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 16.02.2022. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 07.03.2022. godine pa do konačne isplate,
- na iznos od 186,27 KM počev od 06.04.2022. godine pa do konačne isplate,

sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja“.

II

Obavezuje se tužitelj da tuženom isplati iznos od 1.770,00 KM na ime troškova parničnog postupka, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Obrazloženje

Tužitelj je putem punomoćnika kod ovog suda dana 12.12.2023. godine podnio tužbu protiv tuženog radi isplate iznosa od 7.436,17 KM. U tužbi je naveo da je „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko usljed tehničkog propusta knjigovodstva u periodu od novembra 2018. godine do marta 2022. godine, neosnovano uplaćivao doprinos za zdravstvo u korist ovdje tužitelja koji nije bio zaposlenik „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko, a bez obzira na izvršene uplate, tužitelj od strane Fonda zdravstvenog osiguranja nije bio tretiran kao osiguranik Fonda. Stoga se po mišljenju tužitelja tuženi neosnovano obogatio za ukupan iznos od 7.436,17 KM. Ugovorom o ustupanju potraživanja (cesiji) zaključen dana 01.09.2023. godine između „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko kao ustupioca i D.Č. kao prijemnika, u korist prijemnika, ustupljeno je potraživanje ustupioca prema Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH u visini od 7.436,17 KM. Po ustupljenom potraživanju ustupilac „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko je dopisom od 28.10.2023. godine obavijestio dužnika Fond zdravstvenog osiguranja Brčko distrikt BiH i dostavio mu ugovor o cesiji od 01.09.2023. godine. Kako tuženi nije dobrovoljno izmirio dug tužitelju, to je tužitelj podnio predmetnu tužbu. Podne skom tužitelja od 19.03.2024. godine tužitelj je ispravio navode u činjeničnom supstratu tužbe te je istakao da tužitelj nije bio evidentiran kao korisnik zdravstvenog osiguranja kod Fonda zdravstvenog osiguranja, odnosno za njega nije bio podnesen zahtjev Fondu radi regulisanja statusa osiguranika Fonda, pa nije bio ni tretiran kao osiguranik Fonda, niti je ostvario pravo kao osiguranik. Podneskom od 24.09.2024. godine, nakon obavljenog vještačenja po vještaku ekonomske struke, tužitelj je konačno postavio tužbeni zahtjev koji je pobliže određen u izreci presude u odbijajućem dijelu (stavu I izreke) i umanjen na iznos od 6.795,69 KM. Tokom postupka tužitelj je istakao da je poslodavac tužitelja u periodu od novembra 2018. do marta 2022. godine uplaćivao doprinose za zdravstvo u korist zaposlenog, ovdje tužitelja, iako tužitelj nije bio evidentiran kao korisnik zdravstvenog osiguranja kod Fonda, dakle nije bio

tretiran kao osiguranik Fonda niti je imao mogućnost da ostvaruje prava iz člana 20 stav 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju Brčko distrikta BiH. Istakao je i da obavezno zdravstveno osiguranje predstavlja vid osiguranja koje je obavezujuće za sva zaposlena lica, kojima se nakon uplate propisanog doprinosa obezbjeđuje zdravstvena zaštita na nivou osnovnog paketa usluga, ali ipak tuženi, uprkos redovnim uplatama propisanog doprinosa, tužitelju nije obezbijedio zdravstvenu zaštitu na nivou osnovnog paketa usluga. Navodi i da je došlo do diskriminacije tužitelja budući da je odredbom člana 9 Zakona o zdravstvenom osiguranju Brčko distrikta BiH propisano da su sva osigurana lica ravnopravna u ostvarivanju svojih prava iz zdravstvenog osiguranja, a što kod tužitelja nije bio slučaj. Tužitelj je stekao svojstvo osiguranika redovnim i blagovremenim uplatama doprinosa, ali je na osnovu diskriminatornog ponašanja tuženog ostao uskraćen za ostvarivanje svojih prava. Dakle tuženi nije obezbijedio zdravstvenu zaštitu, a zauzvrat je primio iznos od 6.795,69 KM. Predložio je da sud usvoji tužbeni zahtjev te da obaveže tuženog i na plaćanje troškova postupka koje je opredijelio na troškove za radnje sastava tužbe u iznosu od 421,20 KM, za zastupanje tužitelja na pet održanih ročišta iznose od po 421,20 KM u koje iznose je uračunat PDV, troškove vještačenja u visini od 250,00 KM, te na ime sudske takse po odluci suda.

Tuženi je u odgovoru na tužbu od 07.02.2024. godine istakao da osporava postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, kako osnov, tako i visinu. Istakao je da u spornom periodu tužitelj bio zaposlenik društva „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko, odnosno tužitelj je kod „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko bio prijavljen po osnovu radnog odnosa u periodu od 06.12.2018. – 01.11.2022. godine, te je bio prijavljen i na penzijsko i invalidsko osiguranje i za taj period je uplaćivao doprinose za PIO. Tuženi spori navode tužitelja da je do pogrešno uplaćenih sredstava došlo uslijed tehničkog propusta knjigovodstva jer je knjigovodstvu morala biti poznata činjenica ukoliko tužitelj nije bio zaposlenik tog društva u tom periodu, a tuženi napominje da je tužitelj i osnivač i osoba ovlaštena za zastupanje kao direktor preduzeća „MEGA BINGO“ d.o.o.. Navodi da ne stoje tvrdnje tužitelja da je tuženi obaviješten o Ugovoru o cesiji od 01.09.2023. godine kojim je ustupljeno potraživanje u iznosu od 7.436,17 KM ovdje tužitelju, a tužitelj nikada nije podno zahtjev za povrat tog iznosa od tuženog. Tuženi navodi da je od tužitelja nekoliko puta tražio dostavu dokumentacije kako bi se mogao utvrditi tačan iznos uplaćenih sredstava te odlučiti o eventualnom povratu tog iznosa, ali tužitelj do dana podnošenja tužbe nije to učinio. Tuženi navodi i da se u praksi dešavalo da se pogrešno uplate sredstva za zdravstveno osiguranje, ali da se ta sredstva vrate ukoliko stranka podnese zahtjev (MIP obrazac 1023). Tuženi ističe da je tužitelj bio zaposlenik društva „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko u spornom periodu, da je u navedenom periodu bio prijavljen na penzijsko i invalidsko osiguranje, da je uplaćivao doprinose za zdravstveno osiguranje, ali kako je propustio izvršiti prijavu na zdravstveno osiguranje, to nije mogao biti tretiran kao osiguranik, shodno odredbi člana 44 i 45 Zakona o zdravstvenom osiguranju Brčko distrikta BiH. Istakao je prigovor i zastare potraživanja u skladu sa odredbom člana 371 Zakona o obligacionim odnosima. Naveo je i da predmet ugovora o cesiji ne mogu biti potraživanja vezana za ličnost povjerioca, dakle ako se radi o strogo ličnim pravima povjerioca jer poslodavac ne može prenijeti na trećeg svoju obavezu uplate doprinosa, pa tako ne može prenijeti ni pravo da potražuje povrat eventualno nesonovano uplaćenih iznosa. Tokom postupka tuženi je istakao da tužitelj nije naznačio pravni osnov za predmetno potraživanje, te da je u konačnici ugovor o cesiji osnov za ovo potraživanje. Budući da je predmet ugovora neodrediv, te nema saglasnosti tuženog na ugovor o cesiji, taj ugovor je ništav, a samim tim što je potpisnik firme kao direktor ovdje tužitelj te i na strani fizičkog lica je isto tužitelj. Istakao je i prigovor nedostatka aktivne legitimacije, te je naveo da nema protupravnosti na strani tuženog jer je do greške došlo na strani tužitelja, odnosno firme čiji je on direktor. Predložio je da sud odbije tužbeni zahtjev te da obaveže tužitelja da tuženom nadoknadi troškove postupka koji se odnose na sastav odgovora na tužbu

u iznosu od 340,00 KM, te za zastupanje na svakom ročištu od po 340,00 KM.

Tokom dokaznog postupka, na prijedlog stranaka, izvedeni su dokazi čitanjem materijalne dokumentacije: Ugovor o ustupanju potraživanja (cesiji) od 01.09.2023. godine, dopis-odgovor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Filijala Bijeljina upućeno Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH od 05.02.2024. godine, izvještaj o isplaćenim platama za 2018. godinu za poreskog obveznika ovdje tužitelja za 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. godinu, aktuelni izvod iz sudskog registra Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-RegZ-24-000263 od 31.01.2024. godine, dopis Ministarstva finansija Poreske uprave, Područni centar Bijeljina od 09.02.2024. godine, kopija obrasca za uplatu doprinosa na ime ovdje tužitelja, kopija rješenja firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko, obrazac PD3100 Prijava/promjena/odjava uplate doprinosa na ime ovdje tužitelja, akt osiguranja i obrasci, rješenje o registraciji ovog suda od 08.11.2021. godine, nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke Kenana Ibrahimovića od 30.05.2024. godine. Provedeni su dokazi saslušanjem tužitelja u svojstvu parnične stranke, svjedoka R.P. i E. H., te i vještačenje po vještaku ekonomske struke Kenanu Ibrahimoviću uz usmeno obrazloženje nalaza i mišljenja na ročištu za glavnu raspravu.

Na osnovu ocjene navoda stranaka, kao i savjesne i brižljive ocjene izvedenih dokaza, kako ocjene svakog dokaza pojedinačno, tako i njihovoj međusobnoj vezi, u smislu odredbe člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj: 28/18 i 6/21, u daljem tekstu ZPP), sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga.

Među strankama nije sporno da je ovdje tužitelj bio zaposlenik firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko u periodu od 06.12.2018. godine do 01.11.2022. godine (odnosno do aprila 2022. godine -sporni period prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu), a što je sud utvrdio uvidom u odgovor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske od 05.02.2024. godine, rješenje i obrazac PD3100 na ime ovdje tužitelja te i akta osiguranja i obrasci Poreske uprave Republike Srpske (sud je utvrdio da je tužitelj bio prijavljen na penzijsko i invalidsko osiguranje u ovom periodu kod poslodavca „Mega Bingo“ d.o.o. Brčko, a po osnovu radnog odnosa). Zatim, nije sporno da je firma „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko uplaćivala doprinose na ime obaveznog zdravstvenog osiguranja u korist njihovog zaposlenika ovdje tužitelja, kao direktora te firme, u cijelom spornom periodu, ali da nije izvršila prijavljivanje tog zaposlenika kod Fonda zdravstvenog osiguranja, te zbog toga ovdje tužitelj nije mogao ovjeriti svoju zdravstvenu knjižicu. Nije sporno i da je „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko zaključilo Ugovor o ustupanju potraživanja (cesiji) dana 01.09.2023. godine sa ovdje tužiteljem po osnovu kojeg je firma tužitelju prenijela svoja potraživanja prema Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko na ime sticanja bez osnova, a nije sporno u konačnici i da je firma „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko uplatila iznos od 6.795,69 KM u korist ovdje tužitelja kao zaposlenika te firme-direktora, kako to pravilno nalazi vještak ekonomske struke.

Međutim, među strankama je sporno da li je Ugovor o ustupanju potraživanja valjan obzirom na odredbe Zakona o obligacionim odnosima (pristanak ili obavještenje dužnika o ustupanju potraživanja) i Zakona o preduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine te obzirom na predmet potraživanja koja su ustupljena ovdje tužitelju (da li se radi o potraživanjima koja se ne mogu ustupiti zbog toga što su vezana za ličnost), pa je sporno i da li je tužitelj aktivno legitimisan na podnošenje predmetne tužbe. Također, sporno je da li je nastupila zastara potraživanja tužitelja obzirom da tužitelj potražuje isplatu iznosa po osnovu

neosnovanog bogaćenja tuženog (sticanja bez osnova), pa je sud u pravcu spornih činjenica utvrdio sljedeće.

Iz iskaza tužitelja u svojstvu parnične stranke slijedi da je vlasnik i direktor firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko namještaj, da su i on i njegova supruga bili prijavljeni kao zaposlenici u toj firmi, da ranije nisu ovjeravali zdravstvene knjižice, ali kada je on otišao da ovjeri knjižicu (tokom 2022. godine), to nije mogao učiniti te mu je saopšteno da se njegova knjižica ne može ovjeriti jer nije prijavljen kod Fonda zdravstvenog osiguranja (ne vodi se na evidenciji), dok je supruga uredno ovjerila svoju knjižicu kao zaposlenik iste firme. Istakao je da je on lično vršio uplatu tih doprinosa za zdravstvo, a ne njegov knjigovođa, te je on uplaćivao i za druge radnike iste doprinose. Naveo je da mu je firma „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko Ugovorom o cesiji prenijela potraživanja prema Fondu za zdravstveno osiguranje. Pojasnio je da knjigovođa firme vrši prijave radnika na Fond, dok je on lično preko aplikacije vršio plaćanja još od 2018. godine za svih pet radnika firme, te je kod svih bilo uredno sve osim za ovdje tužitelja. Istakao je da on i dalje nije prijavljen kod Fonda za zdravstveno osiguranje jer čeka da se ovaj predmet riješi, te sada ni ne uplaćuje ništa iako je i dalje zaposlenik firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko – direktor po osnovu menadžerskog ugovora.

Iz iskaza svjedoka R. P. slijedi da je zaposlenik Fonda za zdravstveno osiguranje Brčko kao šef službe za ekonomsko-finansijske poslove, da mu je poznato da je Fond zaprimio zahtjev za povrat sredstava iz obaveznog osiguranja, zatim da su svi zaposlenici koji imaju prebivalište u Brčko distriktu dužni da se prijave na Fond zdravstvenog osiguranja Brčko, te da tada dobijaju status osiguranog lica, da je za ovdje tužitelja nedostajala prijava od ovlaštenog lica-poslodavca koje može da podnese knjigovođa uz prethodni potpis lica koji se osigurava, da se prijava podnosi u dva primjerka te se jedan vraća poslodavcu, te da ukoliko se uplati iznos, a nedostaje prijava, da se u tom slučaju vrši retroaktivno prijavljivanje lica na Fond jer se bez prijave ne može ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu. Ukoliko lice nema prebivalište u Brčkom, uplate se vraćaju, a poslodavac je dužan da plaća doprinose za zaposlenike te to predstavlja prava iz radnog odnosa zaposlenika. Naveo je da je tužitelj pravo na zdravstvenu zaštitu mogao ostvariti samom naknadnom prijavom jer su sredstva bila već uplaćena. U zdravstvenoj knjižici mora biti pečat od firme-poslodavca. Istakao je i da su sve uplate bile na kartici za dva zaposlenika firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko, te da je jedan od tih zaposlenika ovdje tužitelj (drugi zaposlenik je Č.A. koja je bila prijavljena kod Fonda). Na MIP-u se tužitelj vodio kao redovni zaposlenik firme „MEGA BINGO“ te je i Poreska uprava smatrala da su kod Fonda zdravstvenog osiguranja prijavljena oba lica iz firme jer je to zakonska obaveza, pa se iznos uplata uredno prihvatio.

Iz iskaza svjedoka E.H. slijedi da je zaposlenik Fonda zdravstvenog osiguranja kao šef službe pravnih i opštih poslova, da je u spornom periodu bio referent za pravne i opšte poslove u Fondu, da se tužitelj obratio Fondu kroz obavještenje o ustupanju potraživanja preko punomoćnika, da nije postojao zahtjev o povratu sredstava, da se ovaj svjedok obratio punomoćniku tužitelja da mu se dostavi određena dokumentacija kako bi se utvrdio iznos koji je uplaćen, te da mu se dostavi MIP obrazac 1023, ali da mu to punomoćnik ni tužitelj nisu dostavili, te je poslije toga stigla tužba protiv Fonda. Istakao je da se kod pogrešne uplate vrši povrat uplaćenog iznosa, ali da ovdje nije bio zahtjev za povrat sredstava, zatim je istakao da tužitelj nije bio osiguranik „MEGA BINGO“ od 06.12.2018. – 01.11.2022. godine, iako je bio zaposlenik te firme, te je ta firma bila obaveznik uplate doprinosa za ovdje tužitelja u navedenom periodu. Svjedok navodi da je obavezno da se uplaćuju ti doprinosi za zdravstveno osiguranje, te da smatra da tužitelju ne bi bio izvršen povrat sredstava jer je plaćeno nešto što je moralo biti plaćeno.

Odredbom člana 438 Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, u daljem tekstu ZOO) je propisano da za prenos potraživanja nije potreban pristanak dužnika, ali je ustupilac dužan obavijestiti dužnika o izvršenom ustupanju (1).

Ocijenom izvedenih dokaza sud je utvrdio da je ovdje tužitelj obavijestio tuženog o zaključenom Ugovoru o ustupanju potraživanja od 01.09.2023. godine (slijedi iz iskaza tužitelja i svjedoka E. H.), ali sve i da nije obaviješten dužnik o Ugovoru o ustupanju potraživanja, sud cijeni da, iako je ustupilac potraživanja dužan obavijestiti dužnika o učinjenom ustupanju (dakle ne traži se pristanak dužnika), to ipak ne predstavlja uslov za punovažnost ugovora o ustupanju, nego bi se samo imalo smatrati ispunjenje obaveze valjanim ukoliko bi dužnik ispunio obavezu ustupiocu potraživanja nakon zaključenog ugovora o ustupanju, a obzirom da nije znao za ustupanje.

Nadalje, odredbom člana 382 stav 1 Zakona o preduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 49/11 – prečišćen tekst i 11/20) je propisano da društvo sa ograničenom odgovornošću može imati jednog (direktor) ili više članova uprave, koji će voditi poslove društva i zastupati društvo. Uvidom u rješenje o registraciji i aktuelni izvod iz sudskog registra sud je utvrdio da je ovdje tužitelj osnivač društva d.o.o. „MEGA BINGO“ Brčko distrikt BiH, da unos kapitala potiče 100% od ovdje tužitelja, te da je tužitelj upisan kao jedino lice ovlašteno za zastupanje društva, u svojstvu direktora društva, bez ograničenja ovlaštenja, dok je u glavnoj knjizi upisano brisanje podružnice društva.

Odredbom člana 390 Zakona o preduzećima propisano je da društvo može imati samo jednog člana i osnivača. To lice kao osnivač usvaja odluku o osnivanju u ovjerenoj formi. Odredbom člana 391 istog Zakona je propisano da osnivač ili član jednočlanog društva samostalno odlučuje o svim pitanjima navedenim u članu 372 ovog zakona. Sve odluke se upisuju u glavnu knjigu, koja se ovjerava. Odluke koje nisu upisane u glavnu knjigu, nemaju pravno dejstvo.

Budući da je tuženi tek u svom završnom izlaganju iznio prigovore ništavosti Ugovora o ustupanju potraživanja od 01.09.2023. godine shodno važećim odredbama Zakona o preduzećima, na taj način tužitelju nije data mogućnost da se na takve navode i prigovore izjasni i izvede dokaze u pravcu pobijanja iznijetih navoda. Dakle, prema ocjeni ovog suda, iako je Ugovor o ustupanju potraživanja sa jedne strane potpisan od direktora društva – ovdje tužitelja, a sa druge strane od fizičkog lica-ovdje tužitelja, isti Ugovor je punovažan ukoliko je odluka o ustupanju potraživanja ovdje tužitelju donesena kod društva i ukoliko je ista odluka upisana u glavnu knjigu koja nesporno postoji kod društva „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko (evidentno iz rješenja o registraciji). Međutim, tužitelj nije izvodio dokaze na okolnost postojanja odluke o ustupanju potraživanja, upisa odluke u glavnu knjigu, a onemogućen je da takvo nešto dokazuje budući na iznesene prigovore tek u završnom izlaganju. Stoga ovaj sud cijeni, imajući u vidu iskaz samog tužitelja, da Ugovor o ustupanju potraživanja nije ništav, odnosno da je u skladu sa pozitivnim pravnim propisima – odredbama Zakona o preduzećima, a sud je ovakav zaključak izveo primjenjujući odredbu o teretu dokazivanja činjenica ništavosti ugovora koji je bio na strani tuženog (član 249 ZPP-a). Slijedom iznesenog sud cijeni da je tužitelj aktivno legitimisan u ovom sporu po osnovu Ugovora o ustupanju potraživanja.

Sud cijeni i da novčano potraživanje koje je društvo „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko smatralo da ima od tuženog (zbog pogrešne uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje) ne

predstavlja potraživanje koje društvo ne može ustupiti nekom licu, kako to pogrešno smatra tuženi pozivajući se na odredbu člana 436 ZOO-a (ne radi se o nekim formalno ličnim potraživanjima, nego o potraživanju iznosa novca koji je „pogrešno“ uplaćen u smislu ispunjenja obaveza poslodavca.)

Kada je u pitanju prigovor zastare potraživanja, sud napominje da je tužitelj podnio zahtjev radi isplate stečenog bez osnova odnosno zbog neosnovanog bogaćenja tuženog u konkretnoj pravnoj stvari (odredba člana 210 ZOO-a). Budući da Zakon o obligacionim odnosima nije predvidio posebne rokove zastare za zahtjev u slučaju sticanja bez osnova, vrijedi opći zastarni rok od pet godina (odredba člana 371 ZOO-a). Kako je predmetna tužba podnesena dana 12.12.2023. godine za period počev od decembra 2018. godine, to nije nastupila zastara potraživanja tužitelja, dakle njegov zahtjev je unutar petogodišnjeg roka zastare.

Međutim, odredbom člana 2 stav 1 tačka 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 19/20 – prečišćen tekst) je propisano da obavezno zdravstveno osiguranje predstavlja vid osiguranja koje je obavezujuće za sva zaposlena i druga lica određena ovim zakonom, kojima se nakon uplate propisanog doprinosa obezbjeđuje zdravstvena zaštita na nivou osnovnog paketa usluga, kao i druga prava određena ovim zakonom. Odredbom člana 3 stav 1 istog Zakona je propisano da se doprinosi za zdravstveno osiguranje lica iz člana 18 plaćaju na osnovu mjesta prebivališta po propisima Brčko distrikta BiH. Odredbom člana 4 istog Zakona je regulisano da građani Distrikta imaju pravo na zdravstveno osiguranje koje obuhvata: 1. Obavezno zdravstveno osiguranje 2. Prošireno zdravstveno osiguranje 3. Dobrovoljno zdravstveno osiguranje. Član 5 određuje da realizaciju prava iz zdravstvenog osiguranja Distrikt osigurava putem posebne ustanove koja se formira odlukom Skupštine Distrikta, a koja će poslovati pod imenom: „Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine,“ (u daljem tekstu: Fond zdravstvenog osiguranja). Članom 6 Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da pravo na obavezno zdravstveno osiguranje imaju sva zaposlena lica i druga lica koja obavljaju određene djelatnosti ili imaju određeno svojstvo, propisano ovim zakonom (1). Obavezno zdravstveno osiguranje se odnosi na sva lica iz člana 18 ovog zakona (u daljem tekstu - osiguranici) (2). Član 7 istog Zakona propisuje da se obaveznim zdravstvenim osiguranjem obezbjeđuje osiguranicima i članovima njihovih porodica, pod uslovima propisanim ovim zakonom, pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na novčane naknade i pomoći određene ovim zakonom. Član 12 stav 1 istog Zakona propisuje da se sredstva za realizaciju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja obezbjeđuju iz doprinosa od kojih se obrazuju sredstva Fonda zdravstvenog osiguranja. Odredbom člana 15 stav 1 je propisano da u cilju ostvarivanja prava iz obaveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, kao i osiguranja sredstava za prošireno zdravstveno osiguranje građana, Fond zdravstvenog osiguranja vodi odvojene/posebne račune za svaki vid osiguranja, u skladu sa odredbama zakona.

Odredbom člana 16 stav 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da je Fond zdravstvenog osiguranja obavezan organizovati praćenje ostvarivanja i korištenja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje uplata i potrošnje pojedinačno, po obveznicima, koristeći kompatibilne dijelove informacionih sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, ukoliko su odgovarajući. Odredbom člana 18 stav 1 tačka 1 je propisano da su kod obaveznog zdravstvenog osiguranja osigurana lica – osiguranici, između ostalog, lica koja su zaposlena kod pravnih ili fizičkih lica, lica izabrana ili imenovana za obavljanje određenih dužnosti u organima i institucijama Distrikta, ukoliko za svoj rad primaju platu.

Odredbom člana 44 (1) Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja može ostvariti samo lice koje ima utvrđen status osiguranog lica, što uključuje i da je doprinos plaćen. (2) Status osiguranog lica utvrđuje Fond zdravstvenog osiguranja, a dokazuje se posebnom ispravom koju izdaje Fond zdravstvenog osiguranja. (3) Provedbene propise o sadržaju i obliku isprave iz stava 2 ovog člana donosi Fond zdravstvenog osiguranja. Član 45 (1) propisuje da sva fizička i pravna lica koja zapošljavaju zaposlenike su obavezna dostaviti Fondu zdravstvenog osiguranja sve podatke u vezi sa prijavom i odjavom osiguranika najkasnije u roku od osam (8) dana od nastanka promjene – u svrhu ostvarivanja prava i obaveza iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i izdavanja isprave iz člana 44 ovog zakona. (2) Lica za koja pravna i fizička lica ne dostave prijavu iz stava 1 ovog člana, mogu zahtijevati od Fonda zdravstvenog osiguranja da im odredi status osiguranog lica, te da primora odgovorno lice da ispuni svoje obaveze. Član 79 (1) propisuje da pregled poslovnih knjiga s ciljem kontrole obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje vrši nadležna inspekcijska služba Direkcije za finansije Distrikta u skladu sa zakonom. (2) Fond zdravstvenog osiguranja kontroliše redovnost plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje svih obveznika doprinosa. (3) Fond zdravstvenog osiguranja će svojim opštim aktom, donesenim uz saglasnost Odjela za zdravstvo, odrediti način kontrole iz stava 2 ovog člana. (4) Ako se utvrdi da obveznik doprinosa za obavezno ili dobrovoljno osiguranje nije uplatio doprinos, obustavlja mu se dalje pružanje zdravstvene zaštite, osim hitne medicinske pomoći, dok se obvezniku doprinosa iz proširenog osiguranja obustavljaju usluge iz dodatnog paketa. (5) Pravo ponovnog korištenja zdravstvene zaštite se uspostavlja sa danom potpunog izmirenja nastalog duga Fondu zdravstvenog osiguranja. Član 80 propisuje da naplata doprinosa zastarijeva za 5 godina, isključujući godinu za koju je dospjela obaveza plaćanja.

Ocjenom izvedenih dokaza sud je utvrdio da je tužitelj kao direktor firme „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko redovno vršio plaćanje doprinosa na Fond zdravstvenog osiguranja za zaposlenike te firme, dakle i za sebe kao zaposlenika, ali da njegov knjigovođa nije uredno popunio i predao prijavu na propisanom obrascu za prijavu/odjavu na Fond zdravstvenog osiguranja u ime tužitelja, dok su sredstva uredno raspoređena na račun Fonda po uplatama doprinosa za ovdje tužitelja koji nije dobio status osiguranog lica prema odredbi člana 44 i 45 Zakona o zdravstvenom osiguranju. Činjenica jeste da tuženi nije vršio provjere uplata i korištenja shodno odredbi člana 16 stav 1 Zakona o zdravstvenom osiguranju, međutim tužitelj je bio zaposlenik firme, obavljao je poslove za platu, ima prebivalište na području Brčko distrikta BiH, te je njegov poslodavac bio dužan da prijavi i uplati doprinose za zdravstveno osiguranje za ovdje tužitelja kao fizičkog lica, shodno zakonskim propisima Zakona o zdravstvenom osiguranju (naprijed navedenim zakonskim odredbama tog Zakona). Dakle, radi se o obaveznom osiguranju, dok je sa druge strane i sam tužitelj imao mogućnost da, u skladu sa odredbom člana 45 stav 2 ovog Zakona, zahtijeva od Fonda da mu odredi status osiguranog lica te da primora odgovorno lice-poslodavca da ispuni svoje obaveze, ukoliko poslodavac ne podnese prijavu Fondu za zdravstveno osiguranje za zaposlenika. U momentu kada je tužitelj pokušao ovjeriti zdravstvenu knjižicu kod Fonda (2022. godine), isti je prijavom mogao prevazići problem i ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu budući da su doprinosi bili uredno plaćeni (kako to slijedi i iz iskaza svjedoka R.P.).

Međutim, u situaciji da doprinosi nisu bili uredno plaćani za tužitelja, Fond zdravstvenog osiguranja je imao mogućnost da utuži svoja potraživanja prema odredbi člana 80 Zakona o zdravstvenom osiguranju, dok bi u slučaju ponovnog korištenja zdravstvene zaštite morao biti potpuno izmiren nastali dug Fondu zdravstvenog osiguranja (član 79 stav 5 Zakona o zdravstvenom osiguranju). Za obavezno zdravstveno osiguranje u konkretnom slučaju za tužitelja koji je bio zaposlenik u spornom periodu kod poslodavca u Brčkom i radio

za platu, poslodavac tužitelja je dužan izmiriti iznose doprinosa za sporni period, inače bi nastao dug prema Fondu, iako zaposlenik nije imao status osiguranog lica zbog propusta na strani samog poslodavca (nepodnošenje prijave koju je bio dužan podnijeti). Obzirom na izloženo, sud cijeni da se ne radi o diskriminatorskom ponašanju tuženog, kako to pogrešno interpretira tužitelj u svojoj tužbi.

Stoga, imajući u vidu odredbu člana 210 stav 1 ZOO-a, sud cijeni da je prenos sredstava na račun Fonda ima osnov u Zakonu o zdravstvenom osiguranju pa Fond nije dužan da vrati taj iznos poslodavcu, a ni ovdje tužitelju po osnovu Ugovora o ustupanju potraživanja, te onda nema sticanja bez osnova, odnosno neosnovanog bogaćenja na strani tuženog, niti je tužitelj dokazivao i dokazao da je pretrpio neku štetu zbog nedostatka prijave kod Fonda zdravstvenog osiguranja.

Prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke Kenanu Ibrahimoviću sud je utvrdio da je, prema dostavljenim MIP-ovima koje je vještak koristio za izradu nalaza, ukupna obaveza za doprinose za zdravstveno osiguranje za ovdje tužitelja, uplaćena od strane poslodavca tužitelja „MEGA BINGO“ d.o.o. Brčko, u visini od 6.795,69 KM za period od decembra 2018. godine do marta 2022. godine, ali da tužitelj nije bio prijavljen na zdravstveno osiguranje u periodu od novembra 2018. godine pa do marta 2022. godine.

Sud je nalazu i mišljenju vještaka poklonio vjeru cijeneći isti objektivnim, uvjerljivim, izrađenim na bazi sve relevantne materijalne dokumentacije koja je bila dostupna vještaku, a sud je poklonio vjeru i iskazima tužitelja te i iskazima oba svjedoka budući da su isti u vezi jedan sa drugim kao i sa materijalnom dokumentacijom u spisu, a koji iskazi u relevantnom potvrđuju i nesporne činjenice među strankama. Nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke ne utiče na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari budući da je sud cijenio da tužitelj nije dokazao osnov tužbenog zahtjeva, dok je vještačenje provedeno na okolnost visine tužbenog zahtjeva.

Shodno svemu naprijed izloženom sud je odlučio kao u izreci presude te je odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan, dakle i glavno i sporedno potraživanje u pogledu zakonske zatezne kamate i troškova postupka, a shodno primjeni odredbe člana 210 ZOO-a u vezi sa relevantnim odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Odluku o troškovima parničnog postupka sud je donio u skladu sa odredbom člana 120 stav 1 ZPP-a, budući da je tuženi uspio u cjelosti u sporu, te shodno odredbama člana 11 Zakona o Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH i Naloga Supervizora za Brčko od 26.06.2007. godine u vezi sa odredbom člana 129 ZPP-a, te i Zakona o advokatskoj djelatnosti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 4/19). Tuženom je priznato potraživanje na ime troškova postupka za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 340,00 KM, te za zastupanje na pripremnom ročištu dana 19.03.2024. godine iznos od 340,00 KM, za zastupanje na nastavku pripremnog ročišta dana 08.04.2024. godine iznos od 250,00 KM (prema Tarifi FBiH za nastavak ročišta pripada iznos od 50% punog iznosa nagrade), za zastupanje na ročištu za glavnu raspravu dana 10.05.2024. godine iznos od 340,00 KM, te za zastupanje na nastavku ročišta za glavnu raspravu dana 13.09.2024. godine i dana 26.09.2024. godine iznose od po 250,00 KM, što ukupno iznosi 1.770,00 KM, koji iznose je sud dosudio tuženom, a sve prema aritmetičkom prosjeku Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/04 i 24/04) i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj: 68/05).

Sudija
Alisa Musić

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 30 dana od prvog narednog dana nakon prijema prepisa presude. Žalba se podnosi Apelacionom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivne stranke.